

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

26 Ιουλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3318

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Επανάδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές» (International and European Studies) της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μετονομασία του σε «LL.M. in International and European Law» και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο».
- Έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο: "LL.M. In International and European Law" και στην ελληνική γλώσσα: «Π.Μ.Σ. στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο».

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 696/05-07-2021 (1)

Επανάδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές» (International and European Studies) της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και μετονομασία του σε «LL.M. in International and European Law» και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114) και ιδίως το κεφάλαιο ΣΤ' «Δεύτερος και Τρίτος Κύκλος Σπουδών» και τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 44, 45, 85.

2. Τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

3. Τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (Α' 102).

4. Την υπό στοιχεία 163204/Ζ1/29.9.2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

5. Την υπό στοιχεία 216772/Ζ1/8-12-2017 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Β' 4334).

6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195).

7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

8. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος».

10. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

11. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

12. Την υπ' αρ. 904/17-7-2018 (Β' 3850) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το ΠΜΣ «ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» (International and European Studies).

13. Την υπ' αρ. 1096/21-11-2018 (Β' 5499) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός του ΠΜΣ «ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» (International and European Studies).

14. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής (συνεδρίαση 14.4.2021).

15. Το απόσπασμα πρακτικών της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (3η συνεδρίαση 26-5-2021).

16. Το απόσπασμα πρακτικών της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (31η συνεδρίαση 10/06/2021).

17. Το υπ' αρ. 3127/4.12.2013 έγγραφο της ΑΔΙΠ, από το οποίο προκύπτει ότι έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική αξιολόγηση της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

18. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την επανίδρυση του ΠΜΣ «Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές» (International and European Studies) της Νομικής Σχολής και τη μετονομασία του σε «LL.M. in International and European Law» και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο» ως ακολούθως:

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις

1. Η Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο 'LL.M. in International and European Law' και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο» (LL.M.), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, του Κανονισμού του 'LL.M. in International and European Law' και του ν. 4485/2017.

2. Στη Γραμματεία της Νομικής Σχολής λειτουργεί Γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών, στην οποία κατατίθενται όλες οι αιτήσεις και δηλώσεις που αφορούν το 'LL.M. in International and European Law'. Η γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών είναι επίσης υπεύθυνη για τη λειτουργία του Μητρώου του 'LL.M. in International and European Law'.

Άρθρο 2 Αντικείμενο - Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών 'LL.M. in International and European Law' και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο» (LL.M.) αποσκοπεί στην εμπάθυνση και την προαγωγή της γνώσης και στην προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο του διεθνούς και του ευρωπαϊκού ενωσιακού δικαίου, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Ειδικότερα η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου στα ως άνω γνωστικά αντικείμενα και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης και της διδασκαλίας.

Άρθρο 3 Μεταπτυχιακός τίτλος

Το 'LL.M. in International and European Law' απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις εξής ειδικεύσεις:

- α) Public International Law (Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο)
- β) European Union Law (Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Άρθρο 4 Φοίτηση στο ΠΜΣ

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά

τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική εργασία και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ως γλώσσα διδασκαλίας του 'LL.M. in International and European Law' ορίζεται η αγγλική ενώ διαλέξεις ή/και μαθήματα μπορούν να προσφέρονται και σε άλλες γλώσσες.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο "LL.M. in International and European Law" ορίζεται σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, χωρίς να προβλέπονται φοιτητικές διακοπές, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 αριθμ. 1 της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργικής απόφασης (Β' 1466).

Άρθρο 5 Διάρκεια Λειτουργίας

Το 'LL.M. in International and European Law' θα λειτουργήσει μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2030-2031, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 6 Χρηματοδότηση ΠΜΣ

1. Το κόστος λειτουργίας του 'LL.M. in International and European Law' και στην ελληνική γλώσσα «ΠΜΣ στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο» θα καλύπτεται από:

- τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,
- δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, όπως προβλέπεται από την περ. α' την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
- πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- τέλη φοίτησης και
- κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Άρθρο 7 Μεταβατικές διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ και τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης
ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. απόφ. 697/05-07-2021 (2)

Έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο: "LL.M. In International and European Law" και στην ελληνική γλώσσα: «Π.Μ.Σ. στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114) και ιδίως το κεφάλαιο ΣΤ' «Δεύτερος και Τρίτος Κύκλος Σπουδών» και τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 44, 45, 85.

2. Τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

3. Τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (Α' 102).

4. Την υπό στοιχεία 163204/Ζ1/29.9.2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

5. Την υπό στοιχεία 216772/Ζ1/8-12-2017 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Β' 4334).

6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195).

7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

8. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος».

10. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

11. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

12. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής (συνεδρίαση 14.4.2021).

13. Το απόσπασμα πρακτικών της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (31η συνεδρία 10/06/2021).

14. Το υπ' αρ. 3127/4.12.2013 έγγραφο της ΑΔΙΠ, από το οποίο προκύπτει ότι έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική αξιολόγηση της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο: "LL.M. In International and European Law" και στην ελληνική γλώσσα: «Π.Μ.Σ. στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο», ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: "LL.M. In International and European Law" και στην ελληνική γλώσσα: «Π.Μ.Σ. στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο» της Νομικής Σχολής αποσκοπεί στην εμβάθυνση και την προαγωγή της γνώσης και στην προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου και του Ευρωπαϊκού Δικαίου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα, στοχεύει στην προώθηση της σύγχρονης έρευνας, στην ανάπτυξη και προαγωγή της γνώσης, στην παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης κατά τα επιμέρους αντικείμενα, και κατ' επέκταση στην προετοιμασία επιστημόνων για άριστη σταδιοδρομία στον ακαδημαϊκό χώρο, σε δημόσιες υπηρεσίες, στη δικαστηριακή πρακτική και στον παραγωγικό τομέα.

Άρθρο 2

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα 0Ειδικεύσεις-Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το 'LL.M. in International and European Law' απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο "LL.M. in International and European Law" στις εξής ειδικεύσεις:

α) Public International Law (Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο)

β) European Union Law (Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Η διδασκαλία του ΠΜΣ γίνεται στην αγγλική, ενώ διαλέξεις ή και μαθήματα μπορούν να προσφέρονται και σε άλλες γλώσσες.

Άρθρο 3

Συντονιστική Επιτροπή του LL.M.-Π.Μ.Σ.

1. Η Συνέλευση ορίζει Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του 'LL.M. in International and European Law', με διετή θητεία. Η Συντονιστική Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο. Στη Συντονιστική Επιτροπή προεδρεύει ο Διευθυντής του 'LL.M. in International and European Law' ή, εν απουσία αυτού, ο αναπληρωτής Διευθυντής. Η θητεία του Διευθυντή μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή παρακολουθεί την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος, συντονίζει τις επιμέρους ειδικεύσεις του 'LL.M. in International and European Law' και διατυπώνει γνώμη επί των θεμάτων που εισηγείται ο Διευθυντής.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής, αποφασίζει ως προς

την οικονομική διαχείριση, και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του Προγράμματος και θα πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου Προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

4. Ο Διευθυντής του 'LL.M. in International and European Law' μεριμνά για το συντονισμό του Προγράμματος και την ομοιόμορφη τήρηση του Κανονισμού.

Άρθρο 4

Διάρθρωση και διάρκεια του 'LL.M. in International and European Law'

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο "LL.M. in International and European Law" του Προγράμματος ορίζεται σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, χωρίς να προβλέπονται φοιτητικές διακοπές, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 αριθμ. 1 της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργικής απόφασης (Β' 1466).

2. Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. με τίτλο "LL.M. in International and European Law" απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση δύο εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Το κάθε μάθημα μπορεί να διδάσκεται κατά ενότητες. Στα δύο εξάμηνα, διδάσκονται συνολικώς δέκα (10) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) ορίζονται ως υποχρεωτικά για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., ενώ έξι (6) είναι μαθήματα επιλογής, τα οποία ο υποψήφιος επιλέγει από τον προτεινόμενο για κάθε ειδίκευση κατάλογο μαθημάτων.

3. Τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής που διδάσκονται στο 'LL.M. in International and European Law' ορίζονται, ανά ειδίκευση, στη παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος Κανονισμού. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, ύστερα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του άρθρου 3, και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δύναται να προστίθενται νέα μαθήματα στις ειδικεύσεις, να τροποποιούνται υφιστάμενα ή να ανακατανέμονται μεταξύ των εξαμήνων με αντίστοιχη προσαρμογή των διδακτικών μονάδων.

4. Ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται σε κάθε μάθημα (υποχρεωτικό ή επιλογής) δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα πέντε (35), ούτε να υπολείπεται των πέντε (5). Σε περίπτωση αποκλίσεων εκτός των ως άνω ορίων, η διεξαγωγή της διδασκαλίας και ο τρόπος αυτής εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντος.

5. Τα μαθήματα του 'LL.M. in International and European Law' αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου και λήγουν το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι εξετάσεις διενεργούνται Φεβρουάριο και Ιούνιο, για το πρώτο και το δεύτερο εξάμηνο αντιστοίχως, ενώ οι τυχόν επαναληπτικές εξετάσεις εντός του Σεπτεμβρίου. Η διπλωματική εργασία πρέπει να έχει κατατεθεί το αργότερο έως την 30η Σεπτεμβρίου του έτους στο οποίο διδάσκεται το δεύτερο εξάμηνο σπουδών.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις εισαγωγής και κριτήρια επιλογής υποψηφίων

1. Στο 'LL.M. in International and European Law' για κτήση Δ.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί όσοι: α) έχουν πτυχίο Νομι-

κής Σχολής ημεδαπής ή αντιστοίχου Τμήματος ή Σχολής αλλοδαπού Α.Ε.Ι., του οποίου ο τίτλος έχει αναγνωρισθεί από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τη παρ. 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018, και β) έχουν άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας (επίπεδου C1 και άνω). Η γνώση και άλλων ξένων γλωσσών, και ιδίως της γαλλικής, θα συνεκτιμάται κατά την επιλογή. Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής, μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών σε συναφή προς το αντικείμενο της ειδίκευσης γνωστικά αντικείμενα.

2. Για την εισαγωγή στο 'LL.M. in International and European Law' απαιτείται η επιτυχής συμμετοχή σε αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική, από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται από τη Συνέλευση, έπειτα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όσοι υποψήφιοι απέκτησαν το πτυχίο τους με βαθμό τουλάχιστον «Λίαν Καλώς» ή συγκεντρώνουν βαθμό «Λίαν Καλώς» στα συναφή με τη δηλούμενη ειδίκευση μαθήματα ή είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σε συναφές με τη δηλούμενη ειδίκευση γνωστικό αντικείμενο.

3. Τα εξεταστέα αντικείμενα και η μορφή της αξιολόγησης καθορίζονται ετησίως με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, με εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του 'LL.M. in International and European Law'. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται το αργότερο μέχρι τα μέσα Ιουνίου κάθε έτους και δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του 'LL.M. in International and European Law'. Περιγραφή των εξεταστέων αντικειμένων και της μορφής των εξετάσεων περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη του Προγράμματος, κατά τα οριζόμενα στη παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν διαθέτει τίτλο επαρκούς γλωσσομάθειας για μία από τις γλώσσες της παραγράφου 1, μαζί με την αίτηση υποψηφιότητας υποβάλλει δήλωση σχετικά με τη γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξετασθεί. Η εξέταση αυτή διενεργείται επί νομικού κειμένου από μέλος Δ.Ε.Π. της Σχολής, μετά τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων του άρθρου 8 του παρόντος. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρίζεται με τον τελικό χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

Άρθρο 6

Αριθμός εισακτέων

1. Ο αριθμός εισακτέων στο 'LL.M. in International and European Law' δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25) ανά ειδίκευση πενήντα συνολικά συν τρεις (3) υπεράριθμους.

2. Με την ίδια απόφαση, μπορούν να γίνονται επιπροσθέτως δεκτοί έως τρεις (3) δικαστικοί λειτουργοί ή διπλωματικοί υπάλληλοι ανά ειδίκευση, επιλεγόμενοι με βάση το βαθμό πτυχίου, την τυχόν κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου και προφορική συνέντευξη.

3. Στην Προκήρυξη του Προγράμματος ανακοινώνεται ο ανώτατος αριθμός εισακτέων και ο τρόπος εισαγωγής, κατά τα οριζόμενα στη παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος.

Άρθρο 7

Προκήρυξη-Υποβολή υποψηφιότητας

1. Το 'LL.M. in International and European Law' προκηρύσσεται μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε έτους, με απόφαση της Συνέλευσης, έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Στην Προκήρυξη περιλαμβάνονται, ανά ειδίκευση, τουλάχιστον:

- α) οι προϋποθέσεις συμμετοχής υποψηφίων στη διαδικασία επιλογής,
- β) ο αριθμός εισακτέων,
- γ) τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν και η προθεσμία υποβολής,
- δ) η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής,
- ε) η ημερομηνία των εξετάσεων,
- στ) το ύψος των τελών φοίτησης.

2. Η αίτηση κατατίθεται στη Γραμματεία της Σχολής (Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών), συνοδευόμενη από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην Προκήρυξη. Το έντυπο της «αίτησης υποψηφιότητας» είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του 'LL.M. in International and European Law'.

Άρθρο 8

Διαδικασία επιλογής και εγγραφή επιτυχόντων

1. Με το πέρας της αξιολόγησης, οι συμμετέχοντες κατατάσσονται με βάση τη βαθμολογία τους, η οποία αποτυπώνεται με ακέραιο αριθμό και μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία. Η οριστική σειρά επιτυχίας καταρτίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή μετά την ολοκλήρωση και των εξετάσεων ξένης γλώσσας και εγκρίνεται από τη Συνέλευση της Σχολής.

2. Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος που έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό (5 και άνω). Σε περίπτωση εξέτασης υποψηφίων σε περισσότερα του ενός γνωστικά αντικείμενα, επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος που έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό σε κάθε ένα από αυτά.

3. Αν ο αριθμός επιτυχόντων σε μία ειδίκευση είναι μικρότερος από τον προβλεπόμενο στην ετήσια προκήρυξη του 'LL.M. in International and European Law', εγγράφονται όλοι οι επιτυχόντες στις εξετάσεις υποψήφιοι. Αν ο αριθμός των επιτυχόντων στις εισαγωγικές εξετάσεις είναι μεγαλύτερος από τον προβλεπόμενο αριθμό εισακτέων, οι υποψήφιοι επιλέγονται με σειρά κατάταξης. Αν υπάρχουν ισοβαθμούντες με τον τελευταίο, εγγράφονται οι ισοβαθμούντες σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Αν ο αριθμός των επιτυχόντων υπολείπεται των οκτώ (8), η ειδίκευση δύναται να μην προσφερθεί, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης.

4. Ο πίνακας κατάταξης περιλαμβάνει εκτός από τους επιλεγόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές και κατάλογο επιλαχόντων κατά σειρά επιτυχίας. Τυχόν κενές θέσεις καλύπτονται από επιλαχόντες εντός δέκα ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής.

5. Οι εγγραφές των μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν την επόμενη μέρα από τη συνεδρίαση της Συνέλευσης στην οποία επικυρώνεται ο πίνακας των επιτυχόντων. Η προθεσμία για τις εγγραφές είναι δεκαπέντε (15) ημέρες. Τα μαθήματα επιλογής δηλώνονται ως το τέλος της δεύ-

τερης εβδομάδας της έναρξης διδασκαλίας στο οικείο εξάμηνο.

6. Οι πίνακες των επιτυχόντων στο Πρόγραμμα και ανά ειδίκευση και οι πίνακες των τελικών εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών καταχωρίζονται στο Μητρώο και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του 'LL.M. in International and European Law'.

Άρθρο 9

Διδασκαλία και μέθοδοι αξιολόγησης

1. Η διδασκαλία τόσο των υποχρεωτικών μαθημάτων όσο και των μαθημάτων επιλογής συνίσταται στην εις βάθος επεξεργασία ειδικών θεμάτων της ειδίκευσης και την ανάδειξη σύγχρονων τάσεων και προβληματισμών, με ανάπτυξη από το διδάσκοντα, με εκπόνηση εργασιών, με διαλέξεις από προσκεκλημένους ομιλητές ή με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο που, κατά την κρίση του διδάσκοντος, μπορεί να συμβάλει στην επιστημονική έρευνα και κατάρτιση του φοιτητή. Η διδασκαλία μπορεί να περιλαμβάνει ενδιάμεσες ασκήσεις, επισκέψεις σε ρυθμιστικούς ή άλλους φορείς και εικονικές δίκες. Μπορεί επίσης να οργανωθεί σε σεμιναριακές ενότητες, με διαφορετικούς εισηγητές υπό την επίβλεψη του οριζόμενου στο πρόγραμμα διδάσκοντος.

2. Ο αριθμός των απουσιών ανά μάθημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3), εκ των οποίων οι δύο (2) αδικαιολόγητες. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11, η υπέρβαση του ως άνω αριθμού απουσιών σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλογής, συνεπάγεται διαγραφή από το 'LL.M. in International and European Law', με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

3. Στο πέρας του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου διενεργούνται γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, κατ' επιλογή του διδάσκοντος. Ο εξεταστής συνεκτιμά τις εισηγήσεις, ερευνητικές εργασίες, ασκήσεις ή άλλες μορφές συμμετοχής των φοιτητών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.

4. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι δύο για κάθε μάθημα. Η πρώτη ακολουθεί τη λήξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου και διαρκεί δύο εβδομάδες και η δεύτερη λαμβάνει χώρα εντός του μηνός Σεπτεμβρίου και διαρκεί επίσης δύο εβδομάδες. Στη δεύτερη περίοδο προσέρχεται ο φοιτητής που απέτυχε ή δεν προσήλθε σε ένα ή περισσότερα μαθήματα του πρώτου ή δεύτερου εξαμήνου. Αν αποτύχει σε κάποιο μάθημα στην περίοδο του Σεπτεμβρίου, θα εξετάζεται, μετά από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το μάθημα και ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή. Αν αποτύχει και πάλι διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση της Συνέλευσης έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

5. Ο φοιτητής επιλέγει θέμα διπλωματικής εργασίας κατά τη διάρκεια του πρώτου ή του δεύτερου εξαμήνου, το οποίο σχετίζεται με γνωστικό αντικείμενο που διδάσκεται στο πλαίσιο του 'LL.M. in International and European Law', με τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντος που έχει την ευθύνη της επίβλεψης. Το θέμα της διπλωματικής καταχωρίζεται ηλεκτρονικά στη μερίδα

του φοιτητή και στο Μητρώο του άρθρου 15 και αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της Νομικής Σχολής.

6. Η διπλωματική εργασία εκπονείται στην αγγλική γλώσσα και αποτελεί προϊόν πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας του υποβάλλοντα αυτήν φοιτητή. Για το σκοπό αυτό, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υπογράφουν δήλωση περί μη προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας, η οποία προσαρτάται σε όλες τις υποβαλλόμενες διπλωματικές εργασίες.

7. Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται προς κρίση εντός της οριζόμενης στη παρ. 5 του άρθρου 4 του παρόντος προθεσμίας. Η διπλωματική εργασία υποστηρίζεται ενώπιον εξεταστικής επιτροπής που ορίζεται από τη Συνέλευση μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής και αποτελείται από τον επιβλέποντα και δύο (2) διδάσκοντες του 'LL.M. in International and European Law'. Αν η διπλωματική εργασία δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα ή δεν κριθεί επιτυχής, το Δ.Μ.Σ. δεν απονέμεται στον φοιτητή.

8. Εφόσον η διπλωματική εργασία εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, κατατίθεται ηλεκτρονικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 10

Απόκτηση διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών - Πιστωτικές μονάδες

1. Η φοίτηση στο 'LL.M. in International and European Law' και η απόκτηση του Δ.Μ.Σ. αντιστοιχούν σε εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες. Ειδικότερα, ο φόρτος εργασίας με τον οποίο επιβαρύνεται ο φοιτητής αποτιμάται σε:

α) Δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες για τα υποχρεωτικά μαθήματα εκάστου εξαμήνου, εκ των οποίων δέκα (10) πιστωτικές μονάδες για το κύριο μάθημα και πέντε (5) για το υποχρεωτικό σεμινάριο.

β) Πέντε (5) πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα επιλογής πρώτου και δεύτερου εξαμήνου,

γ) Δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες για την διπλωματική εργασία.

Με τα δεδομένα αυτά, το πρόγραμμα μαθημάτων του 'LL.M. in International and European Law' ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, ειδίκευση και πιστωτικές μονάδες διαμορφώνεται ως εξής:

1. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ I: Public International Law

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ - Winter semester		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ - Spring semester	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Δύο μαθήματα υποχρεωτικά: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα TWO CORE MODULES - 2 hours per week each	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Δύο μαθήματα υποχρεωτικά: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα TWO CORE MODULES 2 hours per week each	ECTS
Fundamentals of international law Θεμελιώδεις έννοιες του διεθνούς δικαίου	10	International Law Processes Τεχνικές του διεθνούς δικαίου	10
Seminar I	5	Seminar II	5
		LL.M. thesis ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Τρία μαθήματα επιλογής: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα THREE OPTIONAL MODULES 2 hours per week each		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Τρία μαθήματα επιλογής: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα THREE OPTIONAL MODULES 2 hours per week each	
International Human Rights Law Διεθνής προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων	5	International Environmental Law and Energy Law Διεθνές Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	5
Law of the Sea Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας	5	Business and Human Rights Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα	5

Law of the World Trade Organisation Διεθνές Δίκαιο Εμπορίου (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου)	5	International Investment Law & Arbitration Διεθνής επενδυτική διαιτησία	5
International Air, Space and Telecommunications Law Διεθνές δίκαιο εναερίου χώρου, διαστήματος και τηλεπικοινωνιών	5	International law and domestic courts Σχέση διεθνούς και εσωτερικού δικαίου	5
Diplomatic and consular law Διπλωματικό και Προξενικό Δίκαιο	5	Diplomacy through experts Διεθνής Διπλωματία	5
International humanitarian law Διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο	5	Cybersecurity and International Law Το Διεθνές Δίκαιο της Κυβερνοασφάλειας	5
Fundamentals of EU law Θεμελιώδεις έννοιες του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5	The EU Area of Freedom, Security and Justice: between Governance and Security Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση: μεταξύ Διακυβέρνησης και Ασφάλειας	5
The EU Internal Market: Economic Freedom and Competition Η εσωτερική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Οικονομικές ελευθερίες, ανταγωνισμός)	5	EU Tax Law Φορολογικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Fundamental Rights Protection in the European Union Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5	EU Economic and Monetary Union Law Το δίκαιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ)	5
European Union External Relations Law Δίκαιο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5	Environmental Law and EU Internal Market Περιβάλλον και αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5
ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL	30	ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL	45

2. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ II: European Union Law

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ - Winter semester		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ - Spring semester	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Δύο μαθήματα υποχρεωτικά: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα TWO CORE MODULES - 2 hours per week each	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Δύο μαθήματα υποχρεωτικά: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα TWO CORE MODULES - 2 hours per week each	ECTS
Fundamentals of EU law Θεμελιώδεις έννοιες του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	10	The EU Area of Freedom, Security and Justice: between Governance and Security Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση: μεταξύ Διακυβέρνησης και Ασφάλειας	10
Seminar I	5	Seminar II	5
		LL.M. thesis ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Τρία μαθήματα επιλογής: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα THREE OPTIONAL MODULES 2 hours per week each		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Τρία μαθήματα επιλογής: 2 ώρες ανά μάθημα την εβδομάδα THREE OPTIONAL MODULES 2 hours per week each	
The EU Internal Market: Economic Freedoms and Competition Η εσωτερική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Οικονομικές ελευθερίες, ανταγωνισμός)	5	EU Tax Law Φορολογικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Fundamental Rights Protection in the European Union Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5	EU Economic and Monetary Union Law Το δίκαιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE)	5
European Union External Relations Law Δίκαιο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5	Environmental Law and EU Internal Market Περιβάλλον και αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση	5
Fundamentals of international law Θεμελιώδεις έννοιες του διεθνούς δικαίου	5	International Law Processes Τεχνικές του διεθνούς δικαίου	5
International Human Rights Law Διεθνής προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων	5	International Environmental Law and Energy Law Διεθνές Δίκαιο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	5
Law of the Sea Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας	5	Business and Human Rights Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα	5
Law of the World Trade Organisation Διεθνές Δίκαιο Εμπορίου (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου)	5	International Investment Law & Arbitration Διεθνής επενδυτική διαιτησία	5
International Air, Space and Telecommunications Law Διεθνές δίκαιο εναερίου χώρου, διαστήματος και τηλεπικοινωνιών	5	International law and domestic courts Σχέση διεθνούς και εσωτερικού δικαίου	5
Diplomatic and consular law Διπλωματικό και Προξενικό Δίκαιο	5	Diplomacy through experts Διεθνής Διπλωματία	5
International humanitarian law Διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο	5	Cybersecurity and International Law Το Διεθνές Δίκαιο της Κυβερνο-ασφάλειας	5
ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL	30	ΣΥΝΟΛΟ - TOTAL	45

Το περιεχόμενο των μαθημάτων εξειδικεύεται στο Πρόγραμμα Σπουδών, όπως αυτό αναρτάται και περιγράφεται στην ιστοσελίδα του 'LL.M. in International and European Law'.

2. Η βαθμολογική κλίμακα για όλα τα μαθήματα και τη διπλωματική εργασία, ορίζεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10). Θεωρείται ότι πέτυχε ο φοιτητής που έλαβε βαθμό πέντε (5) και άνω. Για τον υπολογισμό του βαθμού του μεταπτυχιακού διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον συνολικό αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Στο μεταπτυχιακό δίπλωμα αναγράφεται «καλώς» για τους φοιτητές που

έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο από έξι και μισό (6,5), «λίαν καλώς» για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μεγαλύτερο ή ίσο του έξι και μισό (6,5) αλλά μικρότερο από οκτώ και μισό (8,5), και «άριστα» για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας οκτώ και μισό (8,5) και άνω.

3. Αναγνώριση μαθημάτων δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο των 'LL.M. in International and European Law'.

Άρθρο 11

Αναστολή - Μη ολοκλήρωση φοίτησης

1. Η αναστολή φοίτησης είναι δυνατή μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας ή άλλους λόγους ανωτέρας βίας και χορηγείται έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή.

2. Η φοίτηση αναστέλλεται με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το ένα έτος.

3. Μετά τη λήξη της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει το εξάμηνο ή τα εξάμηνα στα οποία δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει τη φοίτηση του, καταβάλλοντας το συνολικό ή το υπολειπόμενο τέλος φοίτησης. Σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται.

4. Εάν μετά την πάροδο του έτους αναστολής δεν επανέλθει ο φοιτητής διαγράφεται από το 'LL.M. in International and European Law'.

5. Σε περίπτωση τροποποίησης ή αναθεώρησης του Προγράμματος ή της ειδίκευσης στην οποία φοιτά ο φοιτητής, ο τελευταίος θα εντάσσεται στο νέο Πρόγραμμα ή ειδίκευση με την υποχρέωση πλήρους φοίτησης, χωρίς δικαίωμα αναγνώρισης μαθημάτων.

6. Το τέλος φοίτησης δεν επιστρέφεται εάν ο φοιτητής δεν ολοκληρώσει τη φοίτηση, λόγω μη αναγνώρισης του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου του ιδρύματος της αλλοδαπής.

Άρθρο 12

Συνδρομή φοιτητών - έπαινοι-τέλος φοίτησης

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

2. Στον φοιτητή που αποκτά το δίπλωμα με τον μεγαλύτερο βαθμό ανά ειδίκευση, εφόσον έχει λάβει βαθμό «Άριστα», η Νομική Σχολή χορηγεί «έπαινο αριστείας».

3. Για τη φοίτηση στο 'LL.M. in International and European Law', οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλος φοίτησης, το οποίο ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τέσσερις χιλιάδες οκτακόσια ευρώ (4.800€) και το οποίο έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι θα επιστρέφει στη φοιτητική κοινότητα με τη μορφή

υποδομών, τεκμηρίωσης και δράσεων. Σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους φοίτησης, ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα παρακολούθησης του Προγράμματος και συμμετοχής στις εξετάσεις.

4. Από την καταβολή του προβλεπόμενου στην παρ. 3 τέλους φοίτησης, απαλλάσσονται οι φοιτητές του 'LL.M. in International and European Law', οι οποίοι πληρούν τις οριζόμενες στη παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 13

Διδάσκοντες

1. Οι υπεύθυνοι διδασκαλίας είναι μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής και ορίζονται κατ' έτος από τη Συνέλευση της Νομικής Σχολής, έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Τα ονόματα των διδασκόντων ανά μάθημα και ειδίκευση δημοσιεύονται και αναρτώνται κατ' έτος στον Οδηγό Σπουδών του 'LL.M. in International and European Law' Μέλη Ε.Δι.Π., κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, δύνανται να αναλαμβάνουν τμήματα διδασκαλίας, απολύτως συναφή με την ειδίκευσή τους, επίσης έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

2. Τμήμα της διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένης της επίβλεψης διπλωματικών εργασιών, μπορεί να ανατίθεται και σε προσκεκλημένους Καθηγητές άλλων Σχολών ή άλλων Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, σε ομότιμους Καθηγητές της Νομικής Σχολής, σε διδάκτορες νομικής, σε ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και σε νομικούς ή εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο της οικείας ειδίκευσης. Η ανάθεση διδασκαλίας γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής. Οι ανωτέρω διδάσκοντες, με εξαίρεση τους Ομότιμους Καθηγητές της Νομικής Σχολής, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 20% των διδασκόντων του 'LL.M. in International and European Law'.

Άρθρο 14

Τροποποίηση ΠΜΣ

1. Το Π.Μ.Σ. δύναται να τροποποιείται στο τέλος κάθε έτους κατά τις ισχύουσες διατάξεις, ύστερα από αξιολόγηση κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Στο τέλος κάθε έτους μεταπτυχιακών σπουδών, η Συντονιστική Επιτροπή καταρτίζει Έκθεση Αξιολόγησης του Προγράμματος ανά ειδίκευση, την οποία υποβάλλει στη Συνέλευση και εισηγείται, εάν κριθεί αναγκαίο, την αναθεώρησή του, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών και του ύψους των τελών φοίτησης.

Άρθρο 15
Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022. Οι ήδη εγγεγραμμένοι φοιτητές στο ΠΜΣ ΠΜΣ «ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» (International and European Studies) (Β' 5499) ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον Κανονισμό που ήταν σε ισχύ το έτος εισαγωγής τους.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης
ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

